

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η ΧΗΡΑ ΤΗΣ ΝΑΪΝ
(Γ' Λουκά- 7-10-2018)

Ναΐν είναι μία πόλη κοντά στο όρος Θαβώρ, την οποία επισκέφτηκε ο Χριστός σε μία από τις περιοδείες του, ενώ τον ακολουθούσαν αρκετοί των μαθητών του και πολύς όχλος. Μόλις πλησίαζε να περάσει από την πύλη της πόλεως, μας διηγείται ο ευαγγελιστής Λουκάς, ξαφνικά παρουσιάσθηκε μία πομπή με αρκετό κόσμο, η οποία μετέφερε το μονογενή υιό μιας χήρας, νεκρό, εις το κοιμητήριο.

«Καλώς στην συμφορά· μόνο να είναι μία»· «Και μη χειρότερα»· λέγει ο λαός. Δηλαδή ο πόνος και η θλίψη, μετά την πτώση, είναι αχώριστος σύντροφος του ανθρώπου. Δεκτό και κατανοητό. Δρέπουμε τους καρπούς της παραβάσεώς μας. Μονάχα να μη είναι πολλαπλός και πολυειδής. «Κύριε μη τω θυμώ σου ελέγξης με, μηδέ τη οργή σου παιδεύσης με» (Ψαλμ. 6 και 37) λέγει ο Δαβίδ. Δηλαδή κατανοώ ότι πρέπει παιδαγωγικά και θεραπευτικά να με ελέγξεις και να με προπονήσεις. Αλλά Κύριε όχι με θυμό και οργή, γιατί τότε ο πόνος θα είναι πολλαπλός και αφόρητος και θα με εξουθενώσεις.

Παρ' όλες όμως αυτές τις ευχές των ανθρώπων πολλές φορές ο πόνος έρχεται πολλαπλός και δυσβάστακτος. Η μητέρα του νεανίσκου ήταν χήρα και, αφού είχε μόνο ένα παιδί, μάλλον χήρεψε πολύ νωρίς. Και ενώ η ζωή της είχε πληγεί ανεπανόρθωτα, τώρα χάνει και το παιδί της και μένει πεντάρφανη. Δεν έχει που να βρει καταφύγιο και που ν' ακουμπήσει.

Να θυμηθούμε εδώ την μητέρα του αγίου Χρυσοστόμου που χήρεψε νεώτατη και, όταν ο γιός της ανακοίνωσε σε αυτήν ότι θα φύγει για μοναχός, εκείνη με λυγμούς και θρήνους του είπε· «Μη με κάνεις για δεύτερη φορά χήρα. Έχασα τον πατέρα σου, δεν θ' αντέξω να χάσω και εσένα. Μείνε μέχρι να πεθάνω και μετά φεύγεις». Και ο άγιος Χρυσόστομος υποχώρησε και δεν έφυγε. Και, αν δεν πέθαινε γρήγορα η μητέρα του, ίσως να μη είχαμε έναν άγιο Χρυσόστομο.

Η σκηνή εκείνη λοιπόν, που αντίκρυσε ο Χριστός, παρουσίαζε εύγλωττα και παραστατικά σε τι μεγάλο βαθμό υπάρχει ο πόνος κάποιες φορές στους ανθρώπους.

Υπενθύμιζε έτσι ότι ο άνθρωπος για να μη τηρήσει μια απλή άσκηση, να μη φάγει από το δένδρο της γνώσεως του καλού και του κακού, κατάντησε τώρα να υφίσταται την πίεση αφορήτου πόνου και να ζει αφάνταστα μαρτυρικά έξω από τον παράδεισο της τρυφής.

Υπενθύμιζε δε επίσης ότι ενώ ήταν να γίνει αθάνατος και γεμάτος με σφρίγος και δύναμη κατάντησε εντελώς αδύνατος και εφήμερος. Οι ημέρες του είναι τόσες πολλές που μερικές φορές είναι όσες οι ημέρες του χορταριού ή του άνθους, που στην πρώτη κακοκαιρία φυλλορροεί.

Η σκηνή αυτή όμως επιπλέον, από μόνη της, ήταν μία σιωπηλή ικεσία προς τον Κύριο του θανάτου και χορηγό της ζωής να προσέλθει αυτόκλητος και παρακρήμα να δώσει λύση στο δράμα εκείνο. Την βλέπει λοιπόν την χήρα μητέρα ο Χριστός και η κατάσταση της τον συγκινεί. Της απευθύνει λόγο ενθαρρυντικό και αμέσως προβαίνει σε ενέργεια που ξεσκεπάζει και αποκαλύπτει την κρυμμένη θεότητά του. Της λέγει «μη κλαίε» και πλησιάζοντας τη σορό αγγίζει τον νεανίσκο και σαν να κοιμόταν του λέγει «νεανίσκε, σοι λέγω εγέρθητι». Εμείς όταν παρηγορούμε κάποιον το κάνουμε θεωρητικά και δεοντολογικά. Στην πράξη δεν μπορούμε να προσφέρουμε παρηγορητικό αντιστάθμισμα. Ο Χριστός όμως προχωρεί και στην ριζική εξάλειψη του πόνου.

Ας σταθούμε λίγο στην παρότρυνση του Χριστού· «Μη κλαίε». Κι ας θέσουμε το ερώτημα· **Είναι η λύπη αμαρτία; Είναι κάτι που πρέπει ν' αποφεύγουμε οπωσδήποτε; Πρέπει ο χριστιανός να γίνει στωϊκός φιλόσοφος;**

Η λύπη στην απλή της μορφή δεν είναι κακό. Δεν είναι αμαρτία. Αντίθετα είναι κάτι που καλλιεργεί τον χαρακτήρα μας και λαξεύει την πέτρινη και αναισθητη ψυχή μας κάνοντάς την ένα κομψοτέχνημα. Γι' αυτό και ο Θεός παραχωρεί και μας επισκέφεται ο παντοειδής και ποικίλος πόνος.

«Τίποτα δεν καλλιεργεί την ψυχή μας», λέγει στο «Ημερολόγιο» της η γνωστή λογοτέχνης Πηνελόπη Δέλτα, «όσο ο πόνος. Κανένας δρόμος δεν είναι τόσο ωφέλιμος και χρήσιμος στον άνθρωπο όσο ο δρόμος του μαρτυρίου».

Και ο γνωστός πολιτικός αλλά και λόγιος, Παναγιώτης Κανελλόπουλος, στην ποιητική συλλογή του «Απλοί φθόγγοι», αναγνωρίζοντας το κέρδος και την ωφέλεια που προκύπτει από τον πόνο γράφει·

Με την οργή σου, Θεέ μου, τα παιδιά σου
τα 'χεις γεννήσει, θρέψει, ανδρώσει.

**Τι θα γεννούν, όταν η απέραντη καρδιά σου
θα μαλακώσει;**

Φοβάμαι, Θεέ μου, τη στιγμή που ο πόνος
θα λείψει από τον κόσμο. Που θα πάει;

Για χάρη το ζητάω να μείνω ο μόνος,
που θα του δώσει στέγη και άρτο για να φάει.

Χρειάζεται λοιπόν η λύπη και το ιδεώδες του στωϊκού είναι ανάρμοστο για ένα χριστιανό. Αλλά η υπερβολική λύπη, που μας βυθίζει σε μελαγχολία, μας αδρανοποιεί, μας παραλύει, μας αχρηστεύει, και επιπλέον μας ωθεί σε ολιγοπιστία, γογγυσμό ή δυσπιστία αυτή είναι αμαρτία και πρέπει ν' αποφεύγεται. «Όταν το πένθος ή η ποικίλη οδύνη χτυπά την πόρτα μας, ο Κύριος δεν έχει την αξίωση να την δεχθούμε παγεροί και ανάλγητοι, αλλά με δάκρυα στους οφθαλμούς να υποτασσόμαστε στο θέλημά του, πείθοντας τον εαυτό μας ότι αυτό που μας προκαλεί τόσο πόνο ήταν το καλύτερο που μπορούσε να γίνει» (Π. Τρεμπέλας).

Και ας μη ξεχνάμε ότι η ιστορία, τόσο η κοσμική όσο και η ιερά, αποδεικνύει ότι τα μειονεκτήματα και τα προβλήματα και οι δυσχέρειες της ζωής δημιουργούν τους ήρωες, τους αγίους, τους επιτυχημένους ανθρώπους. **«Καμμία σημαία δεν κυματίζει, εάν δεν φυσάει άνεμος»· λέγει ένα γνωμικό. Και οι μεγάλοι πειρασμοί δημιουργούν τους μεγάλους αγίους.**

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης